

Warszawa, 16 stycznia 2019 r.

Nie każda wódka z Polski jest Polską Wódką Kiedy Chronione Oznaczenie Geograficzne Polska Wódka zaprocentuje?

Stowarzyszenie Polska Wódka szacuje, że około 10% wódki produkowanej w Polsce spełnia kryteria definicji Polska Wódka/Polish Vodka. Polska Wódka ma jednak ogromny potencjał, ponieważ, jak pokazują trendy rynkowe, konsumenci coraz częściej sięgają po produkty z bogatą historią oraz udokumentowaną jakością. Dlatego Stowarzyszenie Polska Wódka prowadzi od kilku lat działania edukacyjne na temat historii oraz tradycji naszego narodowego trunku, który został doceniony wpisaniem na listę chronionych oznaczeń geograficznych, podobnie jak Scotch Whisky czy francuski Cognac. Szósta rocznica wprowadzenia obowiązującej dziś definicji Polska Wódka/Polish Vodka jest idealnym momentem na podsumowania.

Polska Wódka jest jedyną rozpoznawalną polską marką globalną. Na tę pozycję pracowały pokolenia rolników, gorzelników i producentów. Dzięki ich pracy i bogatym tradycjom narodowy trunek został doceniony poprzez wpisanie na listę chronionych oznaczeń geograficznych. Aby dodatkowo chronić tradycyjną recepturę i sposób produkcji tego alkoholu, **13 stycznia 2013 r. weszła w życie aktualna definicja „Polska Wódka/Polish Vodka”¹**, zgodnie z którą musi być ona wyprodukowana z tradycyjnych i pochodzących z Polski zbóż: żyta, jęczmienia, owsa, pszenicy, pszenżyta albo ziemniaków. Ponadto cały proces wytwarzania musi odbywać się w Polsce.

Definicja Polskiej Wódki jest także odpowiedzią na sformułowaną przez Parlament Europejski definicję wódki, według której może być ona produkowana z każdego surowca pochodzenia rolniczego, czyli również np. z marchwi czy z cebuli. Niestety nie ma to nic wspólnego z polskim, a szerzej słowiańskim, pierwowzorem. Polska Wódka to przede wszystkim odwołanie do ponad 500-letniej tradycji wytwarzania tego alkoholu na ziemiach polskich oraz do sztuki polskich gorzelników. Gorzelnie rolnicze są bowiem bardzo ważnym elementem w produkcji Polskiej Wódki. Niestety z roku na rok **ich liczba spada. Związek Gorzelników Polskich szacuje, że obecnie w Polsce jest ok. 50 działających gorzelników.**

- Surowce do wytworzenia Polskiej Wódki przetwarzane są w małych polskich gorzelniach, co odróżnia nas zdecydowanie od wódek produkowanych w innych krajach. To dzięki wiedzy i pasji polskich gorzelników powstaje produkt o wyjątkowych walorach zapachowych i smakowych. Gorzelnie te, założone często w XIX w. lub na początku XX w., produkują alkohol w oparciu o tradycyjne i sprawdzone technologie – podkreśla Włodzimierz Warchalewski, prezes Związku Gorzelników Polskich.

W Unii Europejskiej zarejestrowanych zostało łącznie 246 napojów spirytusowych z chronionym oznaczeniem geograficznym. Mająca tradycje w produkcji win Francja posiada aż 53 takie oznaczenia, Portugalia – 11, Grecja – 15. Państwa z naszego regionu, czyli Niemcy mają zarejestrowane 34 oznaczenia, Węgry – 8, Litwa – 8 a Słowenia – 7. Dla porównania Polska, słynąca z produkcji napojów spirytusowych, posiada tylko trzy chronione oznaczenia geograficzne w tej kategorii. Są to: Polska

¹ Pierwsza definicja Polskiej Wódki była wprowadzona w 2006 r. Ustawą o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych.

Wódka/Polish Vodka, Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej oraz Polish Cherry.

-Chronione oznaczenia geograficzne dają wiele korzyści. Dla konsumentów są gwarantem jakości i specyficznego charakteru. Dla producentów oznaczają utrzymanie wysokich standardów oraz zdrową konkurencję. Oznaczenia te mocno łączą produkty z obszarami wiejskimi, z których pochodzą surowce, chronią tradycje i łączą produkt z konkretnym miejscem. Nie są to produkty anonimowe i muszą spełniać wiele drobiazgowych wymagań. To dotyczy także naszej Polskiej Wódki – podkreśla Michał Rzytki, dyrektor Departamentu Promocji i Jakości Żywności w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Produkty z chronionym oznaczeniem geograficznym są gwarancją jakości, ale też zawierają w sobie tradycje związane z danym obszarem geograficznym. Są wizytówką kraju, przekazują jego kulturę, historię i wartości. Możliwa jest produkcja wódki, whisky, brandy na całym świecie, ale Polska Wódka, Brandy de Jerez, Cognac, Grappa, Scotch Whisky muszą być wytwarzane w określonym miejscu i ich produkcja nie może być nigdzie przeniesiona. Polska Wódka może być więc produktem, który promuje nasz kraj na całym świecie.

- Polska ma świetny tradycyjny produkt i musi intensywnie go promować, mając za przykład Francuzów i Szkotów, którzy chętnie wykorzystują siłę chronionych oznaczeń geograficznych. Francuzi chronią i promują swój Cognac od ponad 100 lat, Szkoci robią to już od lat kilkudziesięciu. Cenię smak i jakość Polskiej Wódki, lubię ją dodawać do dań, które przyrządzam. Jako pół-Francuz rozumiem doskonale i mocno popieram potrzebę edukowania Polaków na temat chronionego oznaczenia geograficznego Polska Wódka – mówi Pascal Brodnicki, uznany kucharz i promotor francuskich i polskich produktów regionalnych.

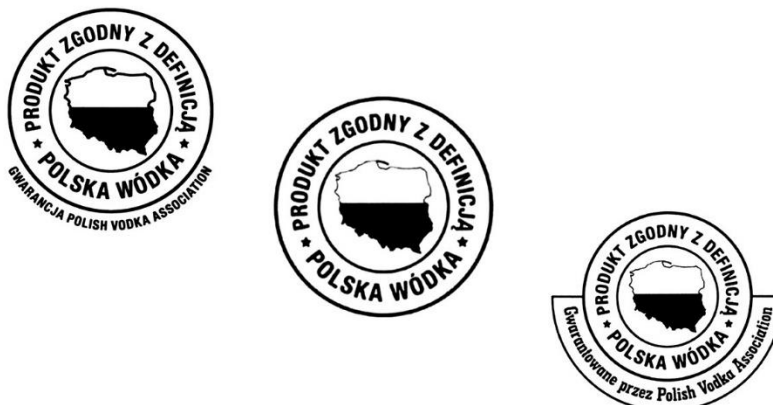
Z badań Stowarzyszenia Polska Wódka wynika, że Polacy nie mają jeszcze wystarczającej świadomości, że nie każda wódka z Polski jest Polską Wódką. Nie wiedzą również, które surowce mogą być używane do jej wytwarzania. Dlatego Stowarzyszenie nieustannie podejmuje działania edukacyjne, budujące świadomość oznaczenia Polska Wódka/Polish Vodka, tak aby Polacy znali wartość swojego narodowego trunku.

- To bardzo trudne, odpowiedzialne i długofalowe zadanie służące promocji i wspieraniu polskich rolników, gorzelników i producentów Polskiej Wódki. Ten trunek to nasze dobro narodowe, dziedzictwo historyczno-kulturowe, z którego powinniśmy jako Polacy być dumni. Dlatego warto promować unikalność i wyjątkowość Polskiej Wódki w kraju i na całym świecie – mówi Andrzej Szumowski, prezes Stowarzyszenia Polska Wódka.

Aby ułatwić konsumentom rozpoznanie Polskiej Wódki, Stowarzyszenie kilka lat temu zainicjowało swój własny program wprowadzający oznaczenie gwarantujące, że dany produkt to Polska Wódka. Przygotowało i zarejestrowało w Urzędzie Patentowym znak słowno-graficzny, który producent może umieścić na opakowaniu produktu spełniającego wymogi definicji i specyfikacji technicznej. Ukoronowaniem działań edukacyjnych jest otwarte w czerwcu 2018 r. Muzeum Polskiej Wódki na warszawskiej Pradze, w którym można odbyć podróż przez 500 lat tradycji produkcji tego trunku w Polsce, będąc jednocześnie w murach jednej z najstarszych fabryk wódek na ziemiach polskich.

Podejmowane działania promocyjno-edukacyjne wymagają jednak wsparcia ze strony agend i administracji państwowej oraz polskiej dyplomacji, tak aby wzmocnić świadomość konsumentów na temat istotności chronionego oznaczenia geograficznego Polska Wódka.

ZNAKI SŁOWNO-GRAFICZNE ZAREJESTROWANE PRZEZ STOWARZYSZENIE POLSKA WÓDKA

PODSTAWOWE DANE NA TEMAT BRANŻY SPIRYTUSOWEJ W POLSCE

- Polska jest pierwszym w Unii Europejskiej i czwartym na świecie producentem wódki;
- 975 tys. hl (stuprocentowego alkoholu) - produkcja wódki w Polsce w 2017 r. (wg GUS);
- 12,6 mld zł – roczna wartość podatków odprowadzanych przez branżę spirytusową;
- 93 tys. osób – wysokość zatrudnienia w branży;
- ok. 20% wódek produkowanych w Polsce jest eksportowanych;
- 153,3 mln zł – wartość eksportu wódki wyprodukowanej w Polsce w 2017 r.;
- 77,6% – udział wódki w strukturze produkcji napojów spirytusowych w 2017 r.;
- W Polsce wódka jest produkowana w ok. 90% ze spirytusu zbożowego, w tym kukurydzy, a w ok. 8% ze spirytusu ziemniaczanego;
- 80 tys. ton ziemniaków i około 750 tys. ton zbóż od polskich rolników co roku trafia do skupu na potrzeby produkcji wyrobów spirytusowych;

PRODUKTY ROLNO-SPOŻYWCZE Z CHRONIONĄ NAZWĄ POCHODZENIA I CHRONIONYM OZNACZENIEM GEOGRAFICZNYM (GI)

Państwo	Produkty spożywcze	Wina	Napoje spirytusowe	łącznie
Włochy	297	603	37	937
Francja	247	455	53	755
Hiszpania	192	147	19	358
Niemcy	90	40	34	164
Polska	32	0	3	35
Słowenia	21	17	7	45
Litwa	5	0	8	13
Irlandia	7	0	3	10

Źródło: Bazy danych Komisji Europejskiej (DOOR database, e-Bacchus database, e-spirit-drinks database)